

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije od
1991. godine

Predmet br. IT-03-69-T

Datum: 16. jun 2010.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orie, predsedavajući
sudija Michèle Picard
sudija Elizabeth Gwaunza

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 16. juna 2010.

TUŽILAC

protiv

**JOVICE STANIŠIĆA
FRANKA SIMATOVIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTEVU TUŽILAŠTVA DA SE ISKAZ
SVEDOKA B-161 PRIHVATI NA OSNOVU PRAVILA 92^{quater}**

Tužilaštvo

g. Dermot Groome

Branioci Jovice Stanišića

g. Geert-Jan Alexander Knoops
g. Wayne Jordash

Branioci Franka Simatovića

g. Mihajlo Bakrač
g. Vladimir Petrović

I. ISTORIJAT POSTUPKA

1. Dana 21. maja 2007. godine tužilaštvo je podnelo zahtev da se transkript svedočenja svedoka B-161 u predmetu *Tužilac protiv Slobodana Miloševića* (dalje u tekstu: predmet *Milošević*), kao i još 12 povezanih dokaznih predmeta (dalje u tekstu: predloženi dokazi), prihvate na osnovu pravila 92*quater* Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik).¹ Dana 13. marta i 2. jula 2003. godine svedoku B-161 odobreno je, između ostalog, da u predmetu *Milošević* svedoči pod pseudonimom i delimično na zatvorenoj sednici.² Tužilaštvo ne traži da se zaštitne mere koje su trenutno na snazi izmene.³

2. Dana 29. maja 2007. godine Simatovićeve odbrana zatražila je da Veće odloži rok za dostavljanje odgovora na niz zahteva tužilaštva za prihvatanje pismenih dokaza.⁴ Veće je taj zahtev delimično odobrilo 1. juna 2007. godine time što je i Simatovićevoj odbrani i Stanišićevoj odbrani odobrilo da na te zahteve odgovore do 9. jula 2007. godine.⁵

3. Dana 9. jula 2007. godine Simatovićeve odbrana odgovorila je na Zahtev i zatražila od Veća da ga odbaci.⁶ Istog tog dana i Stanišićeva odbrana odgovorila je na Zahtev, usprotivila mu se i zatražila odobrenje da prekorači dozvoljeni broj reči.⁷

4. Dana 16. jula 2007. godine tužilaštvo je zatražilo odobrenje da uloži repliku i repliciralo na Simatovićeve odgovor i Stanišićev odgovor.⁸ Dana 16. septembra 2009.

¹ Zahtev tužilaštva da se iskaz svedoka B-161 prihvati na osnovu pravila 92*quater*, s poverljivim dodacima A i B, 21. maj 2007. godine (dalje u tekstu: Zahtev), par. 1, 21. Tužilaštvo traži da se prihvate sledeći dokazi: odlomci iz svedočenja ovog svedoka u predmetu *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54, Pretres od 22. maja 2003. godine, T. 20990–21104; Pretres od 23. maja 2003. godine, T. 21105–21212; Pretres od 2. jula 2003. godine, T. 23562–23685; 12 povezanih dokaznih predmeta identifikovanih u Dodatku B uz delimično poverljivi *Corrigendum* uz Zahtev, 7. oktobar 2009. godine.

² V. Dodatak uz Poverljive podneske tužilaštva o statusu zaštitnih mera, 24. novembar 2009. godine, str. 29.

³ *Ibid.*

⁴ Zahtev Simatovićeve odbrane da se odloži rok za dostavljanje odgovora na zahteve tužilaštva za prihvatanje pismenih dokaza na osnovu pravila 92*bis*, 92*ter* i 92*quater*, 29. maj 2007. godine, par. 12.

⁵ Odluka po nekoliko zahteva da se izmene termini plana rada i Nalog nakon konferencije na osnovu pravila 65*ter*, 1. jun 2007. godine, par. 7.

⁶ Odgovor Simatovićeve odbrane na Zahtev tužilaštva da se iskaz svedoka B-161 prihvati na osnovu pravila 92*quater*, 9. jul 2007. godine (dalje u tekstu: Simatovićeve odgovor), par. 13.

⁷ Odgovor Stanišićevog odbrane na Zahtev tužilaštva da se iskaz svedoka B-161 prihvati na osnovu pravila 92*quater*, 9. jul 2007. godine (dalje u tekstu: Stanišićevog odgovor), par. 1–2, 28.

godine Veće je odobrilo tužilaštvu da uloži repliku na Simatovićev odgovor.⁹ Dana 11. marta 2010. godine Veće je Stanišićevoj odbrani odobrilo da prekorači dozvoljeni broj reči i odobrilo ulaganje replike na Stanišićev odgovor.¹⁰

5. Dana 7. oktobra 2009. godine tužilaštvo je dostavilo delimično poverljivi *Corrigendum* uz Zahtev, u kom je zatražilo da se Poverljivi dodatak A Zahtevu zameni Poverljivim dodatkom B uz pomenuti *Corrigendum*.¹¹

6. Dana 15. oktobra 2009. godine Veće je rok u kom Simatovićeva odbrana mora da odgovori na *Corrigendum* produžilo do 15. novembra 2009. godine.¹² Dana 16. novembra 2009. godine Simatovićeva odbrana usprotivila se izmenama koje je tužilaštvo zatražilo u *Corrigendumu*.¹³

7. Dana 19. novembra 2009. godine tužilaštvo je zatražilo odobrenje da replicira na Simatovićev odgovor na *Corrigendume*.¹⁴ Dana 24. novembra 2009. godine Veće je taj zahtev odbilo.¹⁵

⁸ Zahtev tužilaštva za odobrenje da uloži repliku i Objedinjena replika na Simatovićeve odgovore na zahtev tužilaštva za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92*quater*, 16. jul 2007. godine (dalje u tekstu: Replika na Simatovićev odgovor); Zahtev tužilaštva za odobrenje da uloži repliku i Replika na odgovore optuženog Stanišića na zahteve tužilaštva na osnovu pravila 92*quater*, 16. jul 2007. godine (dalje u tekstu: Replika na Stanišićev odgovor).

⁹ Odluka po Zahtevu tužilaštva da se u spis uvrsti svedočenje svedoka koji nisu dostupni na osnovu pravila 92*quater*, 16. septembar 2009. godine, str. 6.

¹⁰ Odluka po Zahtevu tužilaštva da se svedočenje svedoka B-179 prihvati na osnovu pravila 92*quater*, 11. mart 2010. godine, str. 14.

¹¹ Delimično poverljivi *Corrigendum* tužilaštva uz Zahtev tužilaštva da se prihvati iskaz Miroslava Deronjića i Ponovno podnošenje poverljivog Dodatka B uz Zahtev tužilaštva da se iskaz svedoka B-161 prihvati na osnovu pravila 92*quater*, s poverljivim dodacima, 7. oktobar 2009. godine (dalje u tekstu: *Corrigendum*), par. 6, 9(b). Veće napominje da se u Dodatku B uz Zahtev nalazi i uverenje o svedokovoj smrti. Polazeći od sadržaja *Corrigenduma* i relevantnih dodataka, Veće je pretpostavilo da tužilaštvo traži da se Dodatak A uz Zahtev zameni Dodatkom B uz *Corrigendum*.

¹² Odluka po Zahtevu Simatovićeve odbrane za odgađanje suđenja, 15. oktobar 2009. godine, str. 10, par. 30(iv)(a).

¹³ Odgovor Simatovićeve odbrane na *Corrigendume* uz zahteve tužilaštva da se prihvate iskazi Milana Babića, Miroslava Deronjića i svedoka B-161, 16. novembar 2009. godine (dalje u tekstu: Simatovićev odgovor na *Corrigendume*), par. 3, 23–24. Pošto je 15. novembar 2009. godine bio nedelja, Simatovićev odgovor na *Corrigendume* dostavljen je u ponedeljak 16. novembra 2009. godine.

¹⁴ Zahtev tužilaštva za odobrenje da replicira na Odgovor odbrane na *Corrigendume* uz zahteve tužilaštva da se dokazi prihvate na osnovu pravila 92*quater*, 19. novembar 2009. godine.

¹⁵ Dana 24. novembra 2009. godine strane u postupku obavestene su o toj odluci neformalnim putem.

II. ARGUMENTI

A. Zahtev

8. Tužilaštvo tvrdi da je preminuli svedok nedostupan i da se predloženi dokazi stoga mogu prihvatiti na osnovu pravila 92*quater*.¹⁶ Tužilaštvo navodi da su predloženi dokazi relevantni i da imaju veliku dokaznu vrednost u odnosu na navode protiv Jovice Stanišića i Franka Simatovića (dalje u tekstu: optuženi).¹⁷ Osim toga, tužilaštvo tvrdi da predloženi dokazi sadrže dovoljne pokazatelje pouzdanosti, pošto su dati pod zakletvom, a prvobitno i na javnoj sednici.¹⁸ Tužilaštvo navodi i da su u predmetu *Milošević* ovog svedoka detaljnom unakrsnom ispitivanju podvrgli i Slobodan Milošević, za kog se pretpostavlja da je bio učesnik u istom navodnom zajedničkom zločinačkom poduhvatu (dalje u tekstu: UZP) kao i optuženi, i *amicus curiae*.¹⁹ Osim toga, tužilaštvo tvrdi da će predloženi dokazi u velikoj meri biti potkrepljeni drugim dokazima, kako dokumentarnim dokazima, tako i drugim svedočenjima, a naročito svedočenjima svedoka B-1769, B-217 i B-024.²⁰

9. Što se tiče pitanja da li se predloženim dokazima dokazuju dela i ponašanja optuženih, tužilaštvo tvrdi da se pravilom 92*quater*(B) Pravilnika ne isključuje mogućnost da se takvi dokazi prihvate, ali priznaje da bi to moglo govoriti protiv njihovog prihvatanja.²¹ Tužilaštvo naglašava i to da oni delovi iskaza koji se odnose na dela i ponašanje optuženih ne predstavljaju "bitne dokaze".²²

10. Osim toga, tužilaštvo tvrdi da eventualnim ograničavanjem prava na unakrsno ispitivanje ne bi nužno bilo ugroženo pravo na pravično suđenje, predviđeno članovima 20 i 21 Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut). Tužilaštvo navodi da Veće, u

¹⁶ Zahtev, par. 1, 3. Uverenje o svedokovoj smrti priloženo je Zahtevu u Poverljivom dodatku B.

¹⁷ Zahtev, par. 9.

¹⁸ Zahtev, par. 7.

¹⁹ Zahtev, par. 7, 12, 15–16.

²⁰ Zahtev, par. 8. 12. Pošto je tužilaštvo u javnom Zahtevu navelo stari pseudonim svedoka B-024, Veće će tog svedoka u ovoj Odluci, iznimno, takođe navoditi prema starom pseudonimu.

²¹ Zahtev, par. 2, 6, 11, 13.

²² Zahtev, par. 10, 17.

skladu sa svojom obavezom da obezbedi pravičan i ekspeditivan postupak, može da ograniči pravo optuženog na unakrsno ispitivanje.²³

11. Tužilaštvo tvrdi da Veće, kako se prihvatanjem predloženih dokaza ne bi nanela nikakva šteta, može da: i) naloži odbrani da dostavi spisak svih stvarnih nedoslednosti ili onog što ona smatra nedoslednostima u ranijem svedočenju; ii) uputi odbranu da dostavi dodatne dokaze relevantne za verodostojnost bilo kog dela svedokovog ranijeg svedočenja; iii) uputi odbranu da iznese sve raspoložive dokaze koji su protivrečni ranijem svedočenju svedoka B-161, tamo gde se ono odnosi na optužene, i iv) kad odlučuje o tome koliku će težinu pridati dokazima, u obzir uzme sve teškoće koje bi po optužene mogle nastati prihvatanjem tih delova transkripta.²⁴ Konačno, tužilaštvo naglašava da bi izuzimanjem bilo kog dela predloženih dokaza Veće ostalo bez izuzetno pouzdanih, relevantnih dokaza s visokom dokaznom vrednošću, a to bi se nepovoljno odrazilo na traganje za istinom.²⁵

12. Što se tiče onih delova transkripta kojima se dokazuju dela i ponašanje optuženih, tužilaštvo će, ukoliko Veće proceni da se oni ne mogu prihvatiti na osnovu pravila 92*quater*, tražiti da ti delovi transkripta, u interesu pravde, budi prihvaćeni na osnovu pravila 89(F) Pravilnika.²⁶

B. Simatovićev odgovor

13. Simatovićeva odbrana ne osporava tvrdnju da je svedok nedostupan,²⁷ ali se protivi tome da se predloženi dokazi prihvate na osnovu pravila 92*quater*, pošto se njima dokazuju dela i ponašanje optuženog Simatovića.²⁸ Odbrana tvrdi da su predloženi dokazi nepouzdati, pošto nisu u dovoljnoj meri potkrepljeni drugim dokazima u ovom predmetu²⁹ i nisu bili predmet unakrsnog ispitivanja u ovom postupku.³⁰ Simatovićeva

²³ Zahtev, par. 16.

²⁴ Zahtev, par. 18.

²⁵ Zahtev, par. 19.

²⁶ Zahtev, par. 12–13, 20.

²⁷ Simatovićev odgovor, par. 3.

²⁸ Simatovićev odgovor, par. 5–6; Simatovićev odgovor na *Corrigendume*, par. 3, 7, 19, 23.

²⁹ Simatovićev odgovor, par. 9; Simatovićev odgovor na *Corrigendume*, par. 20, po pitanju povezanih dokaznih predmeta.

³⁰ Simatovićev odgovor, par. 7–8, 11; Simatovićev odgovor na *Corrigendume*, par. 12, 19.

odbrana tvrdi da tužilaštvo traži da se prihvate izjave koje su od presudnog značaja za tezu tužilaštva protiv Simatovića,³¹ kao i niz dokumenata koji "nisu direktno povezani sa svedokom".³²

14. Kako tvrdi Simatovićeva odbrana, netačna je pretpostavka tužilaštva da su, za potrebe ovog postupka, predloženi dokazi u dovoljnoj meri provereni tokom unakrsnog ispitivanja u predmetu *Milošević* već samim tim što se Milošević i Simatović smatraju učesnicima istog navodnog UZP-a.³³ Simatovićeva odbrana tvrdi da je pomenuto unakrsno ispitivanje vodilo lice koje "nije stručnjak" i da je *amicus curiae* imao samo ograničenu ulogu, te da unakrsno ispitivanje nije bilo dovoljno detaljno, naročito kod navoda o Simatovićevim delima i ponašanju.³⁴ Simatovićeva odbrana tvrdi da su predloženi dokazi u ranijem postupku vođenim pred Međunarodnim sudom važili kao pouzdani, ali da u tom postupku nije doneta konačna presuda. To, međutim, ne znači automatski da su pomenuti dokazi pouzdani i za potrebe ovog predmeta.³⁵ Stoga Simatovićeva odbrana tvrdi da bi prihvatanjem predloženih dokaza Simatovićevo pravo na pravično suđenje, predviđeno članovima 20 i 21 Statuta,³⁶ bilo narušeno i da se to ne može opravdati pozivanjem na interese pravde.³⁷

C. Stanišićev odgovor

15. Stanišićeva odbrana ne osporava tvrdnju da je svedok nedostupan. Međutim, Stanišićeva odbrana smatra da predloženi dokazi nisu dovoljno pouzdani u smislu pravila 92*quater*.³⁸ Osim toga, Stanišićeva odbrana tvrdi da se ponuđenim dokazima u znatnoj meri dokazuju dela i ponašanje Jovice Stanišića, koji je navodno odgovoran za to što je navodnom UZP-u doprineo tako što je "upravljao delima i ponašanjem drugih".³⁹ Pošto predloženi dokazi, kako tvrdi Stanišićeva odbrana, nisu bili i neće biti predmet efikasnog unakrsnog ispitivanja, njihovim prihvatanjem prekršilo bi se Stanišićevo pravo na

³¹ Simatovićev odgovor, par. 8; Simatovićev odgovor na *Corrigendume*, par. 13.

³² Simatovićev odgovor na *Corrigendume*, par. 18.

³³ Zahtev, par. 15; Simatovićev odgovor, par. 7; Simatovićev odgovor na *Corrigendume*, par. 13.

³⁴ Simatovićev odgovor, par. 7–9; Simatovićev odgovor na *Corrigendume*, par. 8, 12–13.

³⁵ Simatovićev odgovor, par. 7, 11; Simatovićev odgovor na *Corrigendume*, par. 13.

³⁶ Simatovićev odgovor, par. 10–11.

³⁷ Simatovićev odgovor, par. 6.

³⁸ Stanišićev odgovor, par. 1, 5, 22.

³⁹ Stanišićev odgovor, par. 14–15, 23–25.

pravično suđenje.⁴⁰ Osim toga, Stanišićeva odbrana naglašava da to što su dokazi možda bili pouzdani u prethodnim postupcima vođenim pred Međunarodnim sudom ne znači nužno da će oni biti pouzdani i u ovom predmetu.⁴¹ Osim toga, Stanišićeva odbrana tvrdi da Veće treba da uzme u obzir činjenicu da u predmetu *Milošević* nije doneta konačna presuda.⁴²

16. Stanišićeva odbrana Veću skreće pažnju na diskrecione faktore razrađene u praksi na osnovu pravila 92bis(E), koji bi mogli biti primereni za odlučivanje o prihvatanju dokaza na osnovu pravila 92quater.⁴³ U tom smislu, Veće bi trebalo da uzme u obzir sledeća pitanja: i) da li se transkriptom dokazuje neki presudno važan element tužiočeve teze protiv optuženog; ii) da li su tokom unakrsnog ispitivanja svedoka u predmetu *Milošević* pitanja relevantna za ovaj predmet adekvatno obrađena, i iii) u kojoj su meri dokazi povezani s optuženim.⁴⁴ Stanišićeva odbrana tvrdi da se unakrsno ispitivanje ovog svedoka u predmetu *Milošević* ne može smatrati adekvatnim za potrebe ovog predmeta.⁴⁵ Stoga bi predložene dokaze trebalo izuzeti, naročito ako se ima u vidu da su oni od presudnog značaja za tezu tužilaštva i da su blisko povezani s optuženim.⁴⁶ U tom smislu, Stanišićeva odbrana tvrdi da opis predloženih dokaza koji je tužilaštvo dostavilo daje netačnu sliku i da netačno odražava značaj koji oni imaju za tezu tužilaštva.⁴⁷

17. Stanišićeva odbrana tvrdi i da za predložene dokaze ima tek malo potkrepljujućih dokaza, ili ih nema uopšte.⁴⁸ Osim toga, Stanišićeva odbrana smatra da predloženi dokazi delom počivaju na dokazima iz druge ruke, te da stoga nisu pouzdani.⁴⁹

D. Replika tužilaštva na odgovore

18. Tužilaštvo tvrdi da su predložene dokaze proverili Milošević, pravnik po obrazovanju, i *amicus curiae* angažovan u predmetu *Milošević*.⁵⁰ Tužilaštvo tvrdi i da se

⁴⁰ Stanišićev odgovor, par. 12, 16–17, 19–23, 28.

⁴¹ Stanišićev odgovor, par. 6.

⁴² Stanišićev odgovor, par. 13.

⁴³ Stanišićev odgovor, par. 16.

⁴⁴ Stanišićev odgovor, par. 16, 18–19.

⁴⁵ Stanišićev odgovor, par. 22–23.

⁴⁶ Stanišićev odgovor, par. 19, 24–25.

⁴⁷ Stanišićev odgovor, par. 24–25.

⁴⁸ Stanišićev odgovor, par. 27.

⁴⁹ Stanišićev odgovor, par. 26.

pravilom 92^{quater} ne zahteva da je raniji iskaz čije se prihvatanje traži saslušan u predmetu u kom je doneta konačna presuda.⁵¹

19. Što se tiče navoda o kršenju prava na pravično suđenje, tužilaštvo tvrdi da se pravilom 92^{quater} zahteva usklađivanje interesā. Stoga činjenica da nije bilo unakrsnog ispitivanja ne znači nužno da je pomenuto pravo prekršeno, pošto bi inače pravilo 92^{quater} bilo besmisleno.⁵² Osim toga, tužilaštvo napominje da se dokazi od presudnog značaja za tezu ili dokazi koji se odnose na dela i ponašanje optuženog mogu prihvatiti na osnovu pravila 92^{quater}, pod uslovom da su na neki način potkrepljeni i drugim dokazima.⁵³ Tužilaštvo tvrdi da bi odbrana trebalo da dobije priliku kako da unakrsno ispita svedoke koji će iznositi potkrepljujuće dokaze, tako i da ospori već prihvaćene dokaze, tako da će odbrana imati mogućnost da već prihvaćene dokaze dovede u sumnju.⁵⁴

20. Tužilaštvo tvrdi da prema pravilu 92^{quater} nije nužno isključena mogućnost da dokazi iz druge ruke budu prihvaćeni, ali da se to može odraziti na težinu koju će Veće pridati predloženim dokazima.⁵⁵ Osim toga, tužilaštvo naglašava da navodne "netačne informacije" u opisima dokaza, iznete u Dodatku B, treba samo da pomognu Veću da analizira predložene dokaze.⁵⁶

21. Tužilaštvo tvrdi da Stanišićeva odbrana pogrešno prikazuje merodavno pravo o prihvatanju pismenih dokaza kad se poziva samo na praksu na osnovu pravila 92bis, jer ne ukazuje na pravnu praksu na osnovu pravila 92^{quater}, koja je nezavisna od prakse na osnovu pravila 92bis i razlikuje se od nje, kao i da Stanišićeva odbrana meša pouzdanost i verodostojnost.⁵⁷

⁵⁰ Replika na Simatovićev odgovor, par. 5; Replika na Stanišićev odgovor, par. 15.

⁵¹ Replika na Simatovićev odgovor, par. 5; Replika na Stanišićev odgovor, par. 7.

⁵² Replika na Simatovićev odgovor, par. 6; Replika na Stanišićev odgovor, par. 12.

⁵³ Replika na Simatovićev odgovor, par. 12; Replika na Stanišićev odgovor, par. 9–10.

⁵⁴ Replika na Simatovićev odgovor, par. 12.

⁵⁵ Replika na Stanišićev odgovor, par. 14.

⁵⁶ Replika na Stanišićev odgovor, par. 13.

⁵⁷ Replika na Stanišićev odgovor, par. 6, 8.

III. MERODAVNO PRAVO

22. Veće upućuje na merodavno pravo koje se odnosi na prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92*quater*, izloženo u odluci Veća o prihvatanju pismenih dokaza svedoka B-179.⁵⁸

IV. DISKUSIJA

A. Relevantnost

23. Veće napominje da se dva od tri transkripta na koja se tužilaštvo poziva u Dodatku *Corrigendumu* velikim delom odnose ili na proceduralna pitanja ili predstavljaju svedočenje drugih svedoka.⁵⁹ Veće smatra da se ti delovi transkripta od 23. maja i 2. jula 2003. godine ne mogu prihvatiti.

24. Veće napominje da se predloženi dokazi koje je ponudio svedok B-161, koji je u periodu na koji se Optužnica odnosi bio inspektor u MUP-u Srbije, tiču postojanja kanala za komunikaciju između lokalnog rukovodstva u Zvorniku i političkog rukovodstva MUP-a Srbije. Oni se tiču i organizacione strukture MUP-a od kraja 1991. godine i tokom čitavog perioda na koji se Optužnica odnosi. Osim toga, predloženi dokazi tiču se prisustva srpskih snaga, navodno potčinjenih MUP-u Srbije, na području Zvornika u periodu oko aprila 1992. godine. Konačno, predloženi dokazi tiču se pomoći koju je rukovodstvo Srbije, i konkretno MUP Srbije, pružao bosanskim Srbima.⁶⁰ Zato Veće smatra da su predloženi dokazi relevantni, uz ograničenja već izneta u paragrafu 23.

B. Nedostupnost

25. Veće konstatuje da je svedok preminuo, te da je stoga nedostupan, u smislu pravila 92*quater* Pravilnika.

⁵⁸ Odluka po Zahtevu tužilaštva da se svedočenje svedoka B-179 prihvati na osnovu pravila 92*quater*, 11. mart 2010. godine (dalje u tekstu: Odluka u vezi sa svedokom B-179).

⁵⁹ *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54, Pretres od 23. maja 2003. godine, T. 21132:22–21212; Pretres od 2. jula 2003. godine, T. 23562–23619:22.

⁶⁰ V. Treća izmenjena optužnica, par. 15, 22–26, 62–66.

C. Pouzdanost

26. U odluci od 11. marta 2010. godine o prihvatanju dokaza svedoka B-179, Veće je iznelo četiri kriterijuma koji su relevantni za procenjivanje verodostojnosti dokaza čije se prihvatanje traži na osnovu pravila *92quater*.⁶¹ Ti će kriterijumi biti obrađeni u nastavku teksta.

27. Svedok je 22. i 23. maja i 2. jula 2003. godine svedočio pod zakletvom u predmetu *Milošević* i tada su ga unakrsno ispitali i optuženi i *amicus curiae*. To su važni faktori koje Veće ima u vidu kad razmatra pouzdanost predloženih dokaza. Tužilaštvo sugeriše da, osim toga, u obzir treba uzeti i pitanje da li je svedočenje dato na javnoj sednici. Međutim, Veće smatra da pitanje da li je svedok svedočio na javnoj ili na zatvorenoj sednici samo po sebi nije pokazatelj pouzdanosti.⁶² Ipak, u zavisnosti od okolnosti u datom predmetu, to može biti relevantno za procenu pouzdanosti svedokovog svedočenja. I Stanišićeva odbrana i Simatovićeva odbrana tvrde da to što je svedok svedočio u predmetu *Milošević* ne znači da je to svedočenje automatski pouzdano i u ovom postupku, pošto u predmetu *Milošević* nije doneta konačna presuda. U pravilu *92quater(A)* Pravilnika to nije navedeno kao uslov, što znači da se time, u ovim okolnostima, ne isključuje ni prihvatanje predloženih dokaza.

28. I Stanišićeva odbrana i Simatovićeva odbrana osporavaju pouzdanost predloženih dokaza time što u pitanje dovode vrednost unakrsnog ispitivanja sprovedenog u "drugačijem pravnom kontekstu" u predmetu *Milošević*. Veće napominje da, za potrebe ovog predmeta, valjano unakrsno ispitivanje sprovedeno u nekom drugom predmetu samo po sebi nije uslov da se dokazi prihvate na osnovu pravila *92quater*. Kvalitet unakrsnog ispitivanja sprovedenog u ranijem predmetu i pitanje da li je, i u kojoj meri, tim unakrsnim ispitivanjem pokazano da bi svedokova izjava mogla biti pouzdana i u ovom predmetu samo je jedan od elemenata koje Veće uzima u obzir kad procenjuje pouzdanost dokaza čije se prihvatanje traži. Pitanje kvaliteta i adekvatnosti ranije

⁶¹ V. Odluka u vezi sa svedokom B-179, par. 28.

⁶² V. Takođe Odluka u vezi sa svedokom B-179, par. 41.

obavljenog unakrsnog ispitivanja kad je reč o ovom postupku biće takođe uzeti u obzir prilikom procenjivanja predloženih dokaza, ukoliko oni budu prihvaćeni.⁶³

29. I Simatovićeva odbrana i Stanišićeva odbrana tvrde da inkriminišući delovi predloženih dokaza počivaju na znanju koje svedok ima iz druge ruke, te da oni nisu ni osporavani ni potkrepljeni drugim dokazima. Tužilaštvo se u Zahtevu izričito poziva na iskaze troje svedoka, koja bi trebalo da potkrepe predložene dokaze. Veće napominje da je tužilaštvo izuzelo svedoka B-217 sa spiska svojih svedoka.⁶⁴ S tim u skladu, Veće nije uzelo u obzir svedočenje svedoka B-217 kad je proveravalo pouzdanost predloženih dokaza.

30. Dokazi koje će, kako se očekuje, dati svedoci B-024, B-1517 i B-1769⁶⁵ velikim delom potkrepljuju predložene dokaze. To naročito važi za iskaz koji će svedok B-024 dati o prisustvu srpskih paravojnih grupa, uključujući i arkanovce, u Zvorniku, o logističkoj i materijalnoj podršci koja je s teritorije Srbije slata Srbima u opštini Zvornik, kao i o postojanju sistema izveštavanja između lokalnog srpskog rukovodstva u Zvorniku i rukovodstva u Srbiji.⁶⁶ Što se tiče dokaza za koje se traži da budu prihvaćeni preko svedoka B-1769, Veće napominje da taj svedok svedoči o bazi zločina i da njegov iskaz načelno potkrepljuje predložene dokaze u delovima koji se odnose na preuzimanje vlasti u Zvorniku aprila 1992. godine.⁶⁷ Međutim, Veće smatra da se neki delovi iskaza svedoka B-161, a naročito oni koji se tiču organizacione strukture MUP-a Srbije i

⁶³ Odluka u vezi sa svedokom B-179, par. 38; v. takođe *Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po Zahtevu tužilaštva za uvrštavanje u spis dokaznih predmeta na osnovu pravila 92*quater*, 21. april 2008. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Popović*), par. 51, 60; *Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih*, predmet IT-05-88-AR73.4, Odluka po interlokutornim žalbama Beare i Nikolića na Odluku Pretresnog veća od 21. aprila 2008. kojom su u spis uvršteni dokazi u skladu s pravilom 92*quater*, povjerljivo, 18. avgust 2008. godine, par. 31.

⁶⁴ V. Dodatak A Podnesku tužilaštva: Izmenjeni objedinjeni spisak svedoka i Molba za odobrenje da se u okviru dodeljenog vremena izvedu dodatni svedoci, 5. jun 2009. godine, str. 7.

⁶⁵ V. Dodatak B Ažuriranom spisku svedoka tužilaštva, 13. novembar 2009. godine; Dodatak uz Poverljive podneske tužilaštva o statusu zaštitnih mera, 24. novembar 2009. godine, str. 1, 3 i 21; Zahtev tužilaštva za prihvatanje pismenih dokaza na osnovu pravila 92*bis*, 21. maj 2007. godine.

⁶⁶ V. *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54, Pretres od 23. maja 2003. godine, T. 21172:4–21173:8; T. 21181:1–21183:4; T. 21195:4–2197:21; T. 21202:5–18; T. 21207:16–23; Pretres od 26. maja 2003. godine, T. 21306:15–21309:21; Pretres od 5. juna 2003. godine, T. 21845:21–21847:13; T. 21864:22–21866:1; T. 21866:13–21868:15; T. 21870:13–23; T. 21877:5–21878:6; T. 21882:11–21885:8; T. 21906:6–21907:3, T. 21913:11–20.

⁶⁷ Svedok B-1769, izjava svedoka, 1. jun 1996. godine; svedok B-1769, izjava svedoka, 13. maj 1997. godine.

Arkanovog telefonskog razgovora s Radovanom Stojčićem, mogu naći samo u predloženim dokazima.⁶⁸ Isto to važi i za delove koji se tiču izveštaja koje je svedok B-161 podnosio pretpostavljenim u MUP-u Srbije i članovima Vlade Srbije. Ti izveštaji odnose se na incidente u kojima su učestvovali pripadnici paravojskih formacija, ali i pripadnici MUP-a Srbije.⁶⁹

31. Veće smatra da se predloženi dokazi delom sastoje od izjava koje ili počivaju na znanju koje svedok ima iz druge ruke ili predstavljaju zaključke samog svedoka.⁷⁰ U skladu s praksom Međunarodnog suda, Veće napominje da dokazi zasnovani na znanju iz druge ruke sami po sebi nisu nepouzđani, ali da taj faktor može da utiče na težinu koja će se takvom dokazu pridati. Što se tiče zaključaka koje je izveo sam svedok, Veće će uvek razmotriti na čemu oni počivaju. Veće se na takve zaključke neće osloniti ako svedok za njih ne navede pouzdan osnov. To ne znači da će Veće redigovati pojedine delove svedokovog iskaza.

32. Pošto je pregledalo predložene dokaze, Veće je zaključilo da u njima nema izrazitih ili očiglednih nedoslednosti, ali napominje i da strane u postupku Veću nisu skrenule pažnju na takve nedoslednosti. S obzirom na to, na prirodu dokaza i na to da se očekuje da će oni biti potkrepljeni drugim dokazima, Veće zaključuje da su predloženi dokazi pouzdani. Pošto je pouzdanost sastavni deo dokazne vrednosti nekog dokaznog predmeta, nema potrebe da se to posebno razmatra sa stanovišta pravila 89(C) Pravilnika. Iz tih razloga, uz ograničenje već izneto u paragrafu 23, Veće smatra da su ispunjeni uslovi iz pravila 89(C) Pravilnika.

⁶⁸ V. *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54, Pretres od 2. jula 2003. godine, T. 23629:6–23630:7.

⁶⁹ V. *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54, Pretres od 2. jula 2003. godine, T. 23638:21–23639:8; T. 23644:19–23645:14; T. 23667:9–23668:8.

⁷⁰ V. *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54, Pretres od 2. jula 2003. godine, T. 23626:18–22, gde svedok iznosi uverenje da su Jovica Stanišić i Slobodan Milošević bili u bliskim odnosima; T. 23667:20–23668:8, gde svedok objašnjava da na izveštaje koje je MUP-u Srbije podnosio o događajima u opštini Zvornik nije bilo odgovora, kao i da on pretpostavlja da su ti izveštaji morali dospeti do najviših rukovodilaca u MUP-u.

D. Dela i ponašanje optuženih

33. Tužilaštvo je u Zahtevu navelo osam odlomaka iz svedočenja ovog svedoka u predmetu *Milošević*; oni se navodno odnose na Stanišićeva dela i ponašanje,⁷¹ s tim što se jedan navodno odnosi na Simatovićeva dela i ponašanje.⁷² Isto tako, oba optužena tvrde da se delovima predloženih dokaza dokazuju dela i ponašanje optuženih, onako kako su oni navedeni u Optužnici.

34. Prema praksi Međunarodnog suda, dela i ponašanja optuženog jesu ona dela i ono ponašanje koji se mogu okvalifikovati kao "postupci i vladanje optuženog".⁷³ Zato Veće pod njih neće podvoditi načelne izjave koje se tiču postavljanja ove dvojice optuženih na javne funkcije u okviru MUP-a Srbije⁷⁴ ili postojanja kanala za komunikaciju između MUP-a Srbije i Srba u Zvorniku i Bijeljini.⁷⁵ Veće napominje da se neki delovi svedočenja svedoka koji se tiču odnosa između optuženog ili njegovih potčinjenih i drugih pripadnika navodnog UZP-a ili lokalnog srpskog rukovodstva u BiH mogu smatrati blisko povezanim s delima i ponašanjem optuženog Stanišića.⁷⁶ Isto to važi i za one delove svedočenja koji se odnose na Stanišićevu nespornost da obavi istragu o "incidentima" u koje su bili umešani njegovi potčinjeni u MUP-u.⁷⁷ Međutim, ti odlomci koji bi mogli dokazivati dela i ponašanje optuženih predstavljaju manji deo svedočenja svedoka B-161 u predmetu *Milošević*. Veće je pregledalo tih nekoliko delova i zaključilo da, doduše, ima osnova da oni ne budu prihvaćeni, ali da u njima nema ničeg što bi

⁷¹ V. *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54, Pretres od 2. jula 2003. godine, T. 23620:12–20; 23623:1–23624:14; T. 23626:13–23627:18; T. 23633:10–25; T. 23655:2–23656:8; T. 23658:24–23667:19; T. 23667:20–23668:8. U Poverljivom dodatku B *Corrigendumu*, str. 3, tužilaštvo se poziva na odlomak iz Pretresa od 23. maja 2003. godine, T. 21173:9–21175:23, jer se tu navodi dokaz o delima i ponašanju optuženog Stanišića. Međutim, taj konkretni odlomak je deo svedočenja jednog drugog svedoka.

⁷² V. *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54, Pretres od 2. jula 2003. godine, T. 23620:21–23.

⁷³ V. Odluka u vezi sa svedokom B-179, par. 29–31.

⁷⁴ V. *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54, Pretres od 2. jula 2003. godine, T. 23620:12–20, u vezi sa Stanišićem; T. 23620:21–23, u vezi sa Simatovićem.

⁷⁵ V. *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54, Pretres od 2. jula 2003. godine, T. 23633:10–25; T. 23655:2–23656:8.

⁷⁶ V. *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54, Pretres od 2. jula 2003. godine, T. 23623:1–23624:14; T. 23626:13–23627:18; T. 23626:18–23630:7; T. 23651:24–23653:20; T. 23648:24–23649:17.

⁷⁷ V. *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54, Pretres od 2. jula 2003. godine, T. 23638:21–23639:11; T. 23644:19–23645:19; T. 23662:25–23668:8.

presuđivalo u korist neprihvatanja ili što bi trebalo redigovati. Pošto je često nejasno na čemu počiva izneto znanje, to znatno umanjuje težinu koja se tim delovima uopšte može pridati. Osim toga, čini se da neki relevantni odlomci počivaju na svedokovom posrednom znanju i pretpostavkama, pa će njima, s tim u skladu, biti pridata tek mala ili nikakva težina. Osim toga, Veće napominje da se u transkriptima na više mesta pominje ranija izjava ovog svedoka, koja nije predložena, pa Veće stoga te odlomke neće razmatrati, osim ukoliko se sadržaj izjave nesumnjivo ne odražava i u svedokovim odgovorima.⁷⁸

E. Povezani dokazni predmeti

35. Što se tiče povezanih dokumenata, koje je tužilaštvo navelo u *Corrigendumu*, Veće smatra da su svi ti dokumenti pomenuti tokom svedočenja ovog svedoka u predmetu *Milošević* i da je o njima raspravljano, te da oni predstavljaju sastavni i neizostavan deo transkripta. Međutim, Veće smatra da dokument koji je na osnovu pravila 65ter označen brojem 1936,⁷⁹ atlas, treba da bude zamenjen dokumentom s oznakom ERN 0292-7886-0292-7886, a to je karta u kojoj je svedok uneo oznake, pošto je o toj karti raspravljano tokom svedočenja ovog svedoka, dok o ostalim delovima dokumenta koji je na osnovu pravila 65ter označen brojem 1936 nije. Osim toga, Veće napominje da je dokazni predmet koji je na osnovu pravila 65ter označen brojem 566 izostavljen sa spiska dokaznih predmeta tužilaštva na osnovu pravila 65ter, pa će Veće to shvatiti kao povlačenje zahteva da se taj dokument predloži.⁸⁰

F. Zaključak

36. Kad je odlučivalo o prihvatanju predloženih dokaza, Veće je u obzir uzelo njihovu relevantnost, kao i pokazatelje pouzdanosti, uključujući i činjenicu da je svedok svedočio pod zakletvom, da je bio podvrgnut detaljnom unakrsnom ispitivanju, koje se odnosilo i na delove koji bi se mogli ticati dela i ponašanja optuženog Stanišića, kao i da će bar nešto od tih dokaza biti predmet unakrsnog ispitivanja koje će odbrana voditi kad

⁷⁸ V. na primer T. 21055:22; T. 21056:25; T. 21060:10.

⁷⁹ V. ERN 0336-6267-0336-6406.

⁸⁰ V. Delimično poverljivi Podnesak tužilaštva: Revidirani spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter, s poverljivim Dodatkom, 1. maj 2009. godine.

se svjedoci koji potkrepljuju iskaz svjedoka B-161 pojave u sudnici. Veće je stoga zaključilo da, uz ograničenje izneto gore u paragrafima 23 i 35 ove Odluke, predložene dokaze treba prihvatiti.

V. DISPOZITIV

37. Iz navedenih razloga, na osnovu pravila 89(C) i (D), *92quater* i *126bis* Pravilnika, Veće

ODOBRAVA Zahtev tužilaštva da se Poverljivi dodatak A Zahtevu zameni Poverljivim Dodatkom B uz *Corrigendum*;

DELIMIČNO ODOBRAVA Zahtev, i

UVRŠTAVA U SPIS:

- (i) Svedočenje svjedoka B-161 u predmetu *Milošević*, od 22. maja 2003. godine (str. 21002–21004), 23. maja 2003. godine (21105–21132:21) i 2. jula 2003. godine (23619:23–23685), i to pod pečatom;
- (ii) povezane dokazne predmete koji su na osnovu pravila *65ter* označeni brojevima 4792, 3633, 2583, 3617, 523, 3666, 4691, 2071, 4696 i 4695, i to pod pečatom;
- (iii) povezani dokazni predmet s oznakom ERN 0292-7886-0292-7886;
- (iv) uverenje o smrti svjedoka B-161, i to pod pečatom.

ODBIJA da uvrsti u spis preostale delove transkripata za koje se traži da budu prihvaćeni i dokumenta koji je na osnovu pravila *65ter* označen brojem 1936;

ZAHTEVA od sekretara da prihvaćenim dokumentima dodeli broj dokaznog predmeta i da strane u postupku i Veće obavesti o tome.

Sastavljeno na engleskom i na francuskom jeziku, pri čemu se merodavnom smatra verzija na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orie,
predsedavajući

Dana 16. juna 2010. godine
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]